Kis-Czell, 1900. II. évfolyam. 5. szám. Vasárnap, január 28.

KIS-CZELL és VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Mejelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:

Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel érekezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ide intésendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A magyar közönséghez.

Ma már minden intézmény államosítva az állam kezében van; más nem marad hátra, mint az állam államosítása.

Ebből kifolyólag már most azt hinné az ember, hogy valamely intézmény csak akkor lehet igazi, állandó s céltérő, ha azt az állam veszi kezébe. Óh nem! Dejszen szép mulatság volna, ha mindent az állam venne kezébe! Oda volna a polgárok minden jövedelmi forrása, mely ugy is eléggé megnyirbált.

A legfőbb jövedelmi források: kereskedelem és ipar tulnyomó része az adófizető polgároktól elvonva, állami kezelésbe vétetett. Ezek p. o. régale, vasutak, dohány, sójövedék, fogyasztási adó, állami erdészet, bányajövedelem, örökösödési, átiratási, bélyeg stb. illetékek, ugyszintén a gőzhajózási vállalatok jelentékeny része, továbbá vasipar, különféle gépgyártás, posta, távirda, telephon stb. stb.

Ime kelle e ennél több? Félő nagyon, hogy e téren a válság tetőpontját fogja elérni és ekkor hiába kapkodunk fűhöz fához. A törvényhozásnak, a kormánynak bármi uton-módon adó és különféle engedmények által segíteni kell e bajon.

A szó szoros értelmében vett alsó osztály helyzetéről nem is szólunk; ismeretes annak nyomasztó helyzete, melynek ezrei huzamosabb vagy rövidebb ideig munkanélküliekké lesznek. De a földbirtokos középosztálynak sem jobb helyzete, mely a nemzet államfentartó elemét képezi, ennek a lábai alá is nagyon kezd szaladni a föld. Drága pénz nyomása alatt állunk ugy, hogy uem tuloz az ember, ha azt mondja, hogy ez a körülmény ép oly zavaró ag hat és épen oly káros a népek gazdasági életére, mint egy nagy háboru.

Pedig — sajna — ilyen a helyzet képe az ipar és kereskedelem minden ágában.

Segitségére kell, hogy jöjjön az állam s minél hamarabb, mert „bis dat, qui cito dat, kétszer ad, ki gyorsan ad.

Már ez évben kellene az adót a lehetőségig csökkenteni, nemkülönben az ingatlan átiratási dijakat — melyek tulmagasak s igy az eladást megnehezítik — kellene a régi összegre leszállitani. Ez olykép volna lokozatosan elérhető, hogy az ingatlan, mely két éven belül eladatik a legkisebb illeték, négy évig aránylagosan magasabb s igy tovább a legmagasabb átiratási dijig emelkedhetnék, de olyképen, hogy az 4 százalékot akkor sem haladna meg.

Még igaztalanabb az ingatlan bekebelezési illeték kiszabása, mert ez annyiszor fizetendő, ahányszor az ingatlan tulajdonost cserél.

Méltányos volna az ingatlanra kölcsönt felvevők helyzetén is enyhiteni, miután a kölcsönt igénylő egyénnek a hitel igénybevétele annélkül is rossz anyagi helyzetét bizonyitja, de meg az illető a kölcsön utáni nagy kamatok és az ezekkel járó illetékekkel igy is tul megterhelve van. Ezek az ingatlan birtokosok azokkal a birtokosokkal szemben, kik kölcsönre nem szorultak, nem versenyezhetnek, miért is tehát ezeket közterhekkel még jobban megszoritani méltánytalan is volna.

Gondoskodni kellene továbbá arról, hogy az iparosok és kereskedők könnyebb uton juthassanak iparengedélyhez és hogy különösen ne legyenek kitéve a hatóságok és tisztviselők eléggé ismeretes, folytonos zaklatásainak, mely körülmény által az iparosok es kereskedők vállalataik folytatásától kedvüket vesztik és igy üzletüket feladni és egy jobb hazát keresni kénytelenek.

A kis és nagy ipar fejlődését nagyban elősegitené a kivitelre szánt honi gyártmánynak szállitási dij visszatéritése. Ha ez keresztül viheto lenne, ugy hazánk gazdasági jóléte nagyban emelkednék; tőkénk nemcsak hogy külföldre nem vándorolna, hanem ellenkezőleg a külföldiek — ide bejöve — azt csak gyarapitanák.

Sürgős intézkedés válik szükségessé

TÁRCZA.

Ne higyj neki.

Vak éj borul egész világra,
Vagy egyedül csak rám szakadt?
A néma, rejtelmes homályba
Syrenhang csábit, von, ragad.
Követném! oh, de minden lépten
Szivemet ujabb nyil szegi . . .
S egy jós hang zengi fenn a légben:
Oh, menekülj, ne higyj neki!

Oh, nincs erőm, hogy visszatérjek
S előre menni sincs erőm,
Szemem busan szegem az éjnek,
Kutatva, félve és merőn.
Az édes dallam zseng fülemben,
Tova sodor, mámorba ejt;
Megyek utána önfeledten,
Bár vissza az ut sohse lejt.

E dal szivemen rezg keresztül,
E dalra jól emlékszem,
A szép emlékek raja pezsdül
S köröttem zsong rejtelmesen.
Ah, ott hallottam ezt a bus dalt
Szerelmem édes, lágy ölén,
Szemembe akkor könyeket csalt
S most is zokogok, oh, syrén.

Van az dal ismét körödbe
Mint rejtélyes, nagy hatalom.
Ugy szomjuzom a' tünt gyönyörre,
Csábit a régi fájdalom.
Az intő szó hiába támad:
Oh, menekülj, ne higyj neki!
Szivemen a mult ujra áthat,
A syrent nem felejtheti.

VARSÁNYI GYULA.

Amit az ajkam néked hazudott,
Ha más beszélné, elhinnéd szavát,
S amit szerelmem néked nem adott,
Elég vón az, mit más helyébe ád?
Avagy siratnád hűtlenségemet,
S nem volna vágyad semmi más után?
Lelkemnek üdve, aki igy szeret,
Csak az szeret őszintén, igazán.

GERŐ LAJOS.

Nem kérdezem . . .

Nem kérdezem, szeretsz-e engemet,
Vágy boldogit-e ez a szerelem?
Boldoptalan az sohasem lehet,
Aki szeret — szeretve végtelen.
Mint annyi más, én is ifju vagyok,
Munkára, tettre, mindig kész karom;
Hű szív az, mit szerelmedért adok,
S cserébe csak szivedet akarom.
Hogy boldog vagy szeretve általam,
Édes leánykám, nem is kétkedem —
De ezt az üdvöt én magam,
Vagy más is adhatná azt kivülem?

Oh mond leányka fájna-e nekül,
Ha elhagynálak hazug, hűtelen,
És más ölében tudva engemet,
Gyógyulna-e ez a seb szivedén?

A pepucs.

— Elbeszélés. —

Irta: Guy de Maupassant.

(Folytatás és vége.)

Hirtelen megrezzent a közeli bokor lombja. Meglepetve fordult hátra s ekkor észrevette Egont, ki idáig visszafojtott lélekzettel bámulta őt. Haragos sikolylyal fölugorva, végig szaladt a füvön és villámgyorsan huzta fel czipőit. Két orczáját biboros pir égette.

Egon udvariasan, levett kalappal lépett elébe.

— Szép kisasszony, — szólt mélyen meghajólva, — bocsássa meg nekem, hogy oly szerencsétlen voltam önt megzavarni. Nevem Egon gról a kastély vendégeinek egyike és eljöttem, hogy czipellőjét vissza adjam,

a hazai fürdőhelyeknél is. Hazánk bővelkedik gyógyfürdőben. Csak hogy egyet is emlitsünk, itt van Czirkwenicza, melynek hullámverése sokkal erősebb, mint Abbáziáé, sótartalma nagyobb, mint Ostendeé. Méltán csodálatba ejt bennünket az a sajnálatos körülmény, hogy annyi sok milliót költenek el hazánkbeliek a külföldön és egyik sem gondol arra, hogy a mit külföldön keresett, azt itthon is megtalálhatta volna.

Szóval nem rózsásak jelenlegi helyzetünk: sem az ipar, sem a kereskedelem, sem a gazdálkodás.

Hosszu volna felsorolni azon ipar és kereskedelembe vágó intézményeket melyek ma oly megrongált állapotban vannak s a megjavitására módot kellene találnunk.

Az adófizető polgárok legjogosultabb s legégetőbb kivánalma volna az, hogy körükből egy független gazdasági organum, ellenőrző bizottság szerveztessék, melynek tagjai tekintélyes, hozzáértő, kereskedelmileg és technikailag képzett egyének (minden megyéből egy) lennének. Ez volna hivatva a kapcsot létesiteni az iparos s kereskedő polgár és a kormány között; ez a polgárok tulterheltetésén javitani, ennek keresztülvitelében a miniszteriumokkal tárgyalni. Ez a választott bizottság képezné a legmagasabb fórumot, mely csak a képviselőház által lenne felelősségre vonható s melynek elnöke havonkint tenne jelentést a képviselőháznak a gazdasági állapotokról. Ezen bizottság fel lenne hatalmazva mind a miniszteriumnál, valamint a megyéknél, városoknál az illető miniszterek jóváhagyásával rendelkezni.

Egy ilyen független, önzetlenül, tervszerüen s czélirányosan működő organumra, mely gazdasági tekintetből az egész országra lesz hivatva eljárni, égető szükségünk van, mert különben az állam marad a régi.

De hogy teljes sikert érjünk el, erre nézve a kormánynak s a nagy közönségnek — értve — a magyar társadalomnak közreműködése szükségeltetik. Hisz egy csapás sem borzasztóbb, mint az egyes népek államok vagyoni viszonyainak megromlása, és ha a tulterheltetés hosszasan eltart, akkor az a munka beszünteté ére vagy nagyban való korlátozására vezet, ezzel pedig ezrek vesztik kenyerüket. Magyarország most épen ily körülmények között van!

A magyar társadalomhoz és tisztelt honatyákhoz szólunk tehát, vegyék fontolóra az elmondottakat!

A gazda kincse.

A gazda kincse, — az ország kincse: az áldott föld, a mely évről évre megadja a maga termését, hogy abból ember és állat táplálkozhasson, ellátván az élet legelemibb szükségleteivel nem csupán ennek az országnek lakósságát, de feleslegéből juttat jelentékeny mennyiséget a külföldnek is, amely fölösleg termést a külföld pénzért veszi meg, s ez a pénz képezi országunknak legjelentékenyebb bevételét, mert sajnos gyáriparunk pang ugyszólván nincsis, s igy a földmivelés szolgáltatja jóformán kizárólag azt a nyers anyagot, a melyet külföldön pénzzé tudunk tenni, s a mely egyedüli bevételi forrásunkat képezi. Ezért nincs az országban foglálkozás nem, keresetimód, a mely ne érezné meg, a földnek, a gazda —, az ország kincsének jövedelmező vagy kevésbé jövedelmező voltát, magyarán mondva: nincs az országban ember a kinek keresete, helyzete ne járulna, ha a gazdának jó termése van és ellenkezőleg.

S mert éppen a termés nagysága vagy kicsinysége az egész ország állapotára kedvező vagy kedvezőtlen befolyással van felelősségterhes minden egyes gazdának a positiója. Ha a maga szempontjából talán nem tenné is, de a köz —, az ország szempontjából erkölcsi kötelessége minden egyes gazdának egész tudásával, egész erejével és szorgalmával oda törekedni, hogy mennél jövedelmezőbbé tegye saját gazdaságát. Annyival is inkább kötelessége minden gazdának többet és jobbat termelni, mert a kis Magyarországnak politikai, közgazdasági és gazdasági tényezői, nem képesek megváltoztatni azon árakat a melyeket a világpiacz konjukturái teremtenek meg. Hiába minden erőlködés, hiába minden polénia és szövetkezés, a világpiaczok áraira a kicsiny Magyarország jó vagy rosz termése semmi befolyással sincs, amennyiben az árak nagyságára befolyással jóformán csak Amerika buza termésének nagysága van. Meddő dolog volna tehát a magyar gazdától, ha az árak nagyságával bibelődnék; nyugodjék bele sorsába nyugodjék meg a kinálkozó árakban, mert az árviszonyok emelkedő megjavulásával jövedelmének fokozódására kilátása nincs, tegyen meg mindent, hogy két kalászt termeljen ott, a hol eddig csak egy termett.

S ez nem lehetetlen, csak tudással, szórgalommal és számitással vezesse gazdasági üzletét. Egy rövid közlemény keretében — természetesen — alig lehet elmondani, mi mindent kell tenni, hogy két kalász teremjen ott, hol, eddig csak egy termett. A természet titkait s az összes mezőgazdasági tudományokat alaposan kell ösmernie annak ki a termés átlagait meg akarja kettőztetni. Mégis két főmumentum van, melyeknél figyelmen kivül hagyása esetén sikert elérni lehetetlen. Az egyik a talaj megmunkálása a másik a talaj megtrágyázása.

Mérhetlen kincs fekszik a földben parlagon, csupán azért, mert csak nagyon csekély rétegét szántjuk, s tesszük a benne levő tápláló anyagokat a növény által felvehetővé. Az ezen megszántott legfelsőbb talaj réteg alatt igen sok tápláló anyag van még ezt azomban a növény nem értékesitheti, mert nem olyan alakban van jelen mint a mélyenben a növény felszivhatná. Csak ha szántás által felporhanyitjuk, ha felhozzuk a felszinre s kitesszük a levegő behatásának, a nap hevének, fagynak, esőnek érik meg a föld, s válik a növény részére értékes tápanyaggá. Igyekezzünk tehát talajunkat mélyebben gyakrabban és jobban szántatni, hogy ilyen módon a talajnak mélyebb és mélyebb rétege válljék a növény által használhatóvá, s már ezáltal jelentékenyen fogjuk fokozni talajunk termőképességét.

A második legfontosabb tényező, a talaj trágyázása. A növényzét tápláló anyagot von el a talajtól s végtére is a talajból kifogy ez az tápláló anyag, kimerül, terméketlenné válik az. Amerikában óriási területek teljesen terméketlenek mert 30 40 éven keresztül buzát buzára termeltek, s sohasem trágyáztak. Azokat az anyagokat, melyeket a növény a talajból elvon, trágya alakjában kell visszaadnunk, a melynek segélyével a talaj tápláló anyagainak menynyiségét nem csak fenntarthatjuk, hanem szaporithatjuk is. Csakhogy persze ehhez igen sok trágya szükséges, rendesen több mint a menyit a gazdaság állatállomány termel, s innét van, hogy ujabb időben a műtrágyák —, s ezek közül is a legbecsesebbnek, a szuperfoszfátnak használata olyannyira terjed.

A második feladat tehát a gazdának, talajának termőképességét egyensulyban

---

— Ah, valóban? — válaszolt a leány zavartan . . . — hálával tartozom önnek, uram!

— De hogyan lehetett az, kisasszony, — folytatta Egon, — hogy czipő nélkül tért vissza a kastélyba! A hosszu uton odáig bizonyosan megsebeztette lábait.

— Nem a kastélyban lakom, uram, hanem abban a pavillonban, melyet innen az ágakon keresztül kivihet,

Egy szalmafödeles házra mutatott, melyet Egon csak most vett észre.

— Szüleinél lakik, kisasszony?

— Nem, — felelt zavartan, — a dajkámnál.

— Szabad nevét tudnom?

— Mária.

— Édes anyja bizony szomorkodhatik, hogy oly messze van lányától, Mária kisasszony!

— Oh, mama nincs messze; ott lakik a kastélyban, Valentin nővéremmel

A fiatal ember magába fojtotta a meglepetés kitörését.

— Uram! — beszélt tovább a leány összekulcsolt kezekkel, miközben [illegible] könyörgő szemek gördültek ki szeméből, — ön a kastélyból jön? Beszéljen valamit a mamáról! Kérje meg mamát, hogy jöjjön ismét a dadához, mint azelőtt. Semmi, igazán semmi rosszat nem tettem, — higyje el. Semmi okot nem adtam a haragra. Oh, mint szeretném mgölelni, megcsókolni mamát!

— Kedves kisasszony, — szólt Egon megilletődve, — szivesen megteszem a mit kiván. De nem fél-e, hogy a mama meg talál haragudni, hogy egy idegen család ügyeibe beleavatkozik?

— Igaza van, — felelt Mária szárnyaszegedten. — Ne szóljon mamának, mert haragudni fog reám.

— Testvérével azomban beszélhetek, ugy-e? Valentin nagyon boldog, számos udvarlója vau.

— Oh, Valentin meg is érdemli szerencséjét, — kiáltott föl Mária önzetlenül. Nővérem szép, igen szép. Igaz-e, hogy nemsokára férjhez megy. A környéken ugy beszélik.

— Lehet, — szólt Egon gondatlanul. — Hát ön, — folytatta trélásan, — mikor gondol ön is erre?

— Én? — felelt szánalmas mosolylyal a leány. — Ugyan ki venne el engem szegény teremtést . . . hozomány nélkül? Nem, uram. Ha Valentin beleegyezik, hogy háztartásában segédkezzem neki, majd felvigyázok gyermekeire, mert én szeretni fogom őket.

Egon meghatva szemlélte ezt az egyszerüséget, ezt a bájt. A leány a beszélgetés alatt mezei virágokat kötött csokorba. Kartonruhája gyönyörü alakot takart el, egészséges, kecses testalkatot. Minden pillanatban hátra kellett simitania szőke fürtjeit, melyek szemébe hullottak

Hirtelen hangok hallatszottak a közelből és a szétválló lombok közt előtünt Valentin haragtól földult arcza.

— Anyám, — kiáltá a gyülölet hangján, — [illegible] csak, mit müvel a kisasszony!

Mária holthalvány lett; kezéből kihullottak a virágok s egy fatörzshöz támaszkodott, hogy el ne essék Az összes vendégek Valentin köré gyültek.

— Mama! — hebegett Mária . . . , — mama!

Anyja feléje rohant, de Egon feltartá őt. Azután Mária elé lépett és meghajolt.

— Ne féljen, — szólt erős, határozott hangon. — A mesebeli elátkozott királyfi megfogadta, hogy csak azt veszi feleségül, akinek a barnavörös papucs a lábaira illik.

tartani, sőt öregbíteni, amely fontos munkálatról azonban egy más alkalommal fogunk behatóbban írni.

HIREK.

† Dr. Hollósy Jusztinián.

Dr. Hollósy Jusztinián, a bold. szüzről nevezett szt. Benedek r. dömölki apát, e heten szerdán, hosszabb gyengélkedő betegeskedés után 81 éves korában elhunyt. A megbodogult apát halála pótolhatatlan veszteség a szerzetre, mert Hollósy Jusztinián nagyképzettségü és mély tudományu egyéniség volt, és emellett igazi szeretetbarát ki valláskülönbség nélkül szeretett, tisztelt és becsült mindenkit s őt is szerette mindenki. Igazi pap volt a szó teljes értelmében, magasztos hivatásának élt mind haláláig s talán nem követte nálánál senki jobban a Megváltó ama szavait: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat" — mint a most örök pihenőre tért főpap. Haláláról a dömülki apátság tagjai a következő gyászjelentést adtak ki:

„A bold. Szüzről nevezett szt. Benedek r. apát úr, [illegible] szivvel jelentik hőn szeretett apátjok Nagyságos és főtisztelendő dr. Hollósy Jusztinián urnak, bölcsésztudor, a m. tud. akadémia levelező tagja, a vaskorona rend lovagja, a szombathelyi és pannonhalmi szentszék ülnökének élete 81. évében szerze es fogadalomtétele és áldozópiptságának 58 ik, apáti méltóságának 26 ik évében, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után folyó hó 24 én esti háromnegyed 8 órakor végelgyengülésben történt gyászos elhunytát.

A boldogultért az ünnepélyes szent mise-áldozatot folyó hó 25., 26. és 27 én reggel 9 órakor fogjuk a Mindenhatónak bemutatni s közvetlen utána végső nyugalomra elhelyezni.

Ajánljuk a boldogultat a főtiszt. papság és a kath. hívek ájtatos imáiba.

Kis Czell, 1900. jan. hó 25.

Az örök világosság fényeskedjak neki!"

Kis-Czell gyásza.

A szent Benedek rend gyászában osztozik Kis Czell város közönsége is vallás különbség nélkül. Kis-Czell város közönsége benne jóltevőjét veszitette el. Körülbelül 26 éve, hogy ez elhunyt apát Kis Czellbe jött és ez idő alatt mindenki szeretetét és becsülését kiérdemelte. A közönség rajongó szeretettel környezte ez idő alatt.

Örök hálára kötelezte Kis Czell város közönségét ama tényével, hogy ezelőtt néhány évvel a leányiskolát és a kisdedovodát saját költségén felépittette, felszerelte és annak fentartásáról nagylelkűen gondoskodott. Az á tala alapitott leányiskola és kisdedovoda apáczák vezetése alatt áll s valláskülönbség nélkül veszik fel a leányokat. Eme ténye is fényesen igazolja az ő szive jóságát és vallási türelmét. Halála Kis Czell város közönségében igaz és mély fájdalmat keltett. Számos köz és magán épületen gyászlobogó hirdeti a nagy veszteséget, mely az elhunyt apát halálával Kis-Czell város közönségét érte. A koszorúk egész halmaza borítja az elhunyt apát ravatalát, mely csütörtök reggel óta a kálvária kápolnájában van felállitva, hova egész nap sorándokol a közönség. Testületek, magánosok sietnek leróni a kegyelet adóját a jótékony emberbarát iránt, Gyönyörű koszorut helyeztek a ravatalra a leányiskola növendékei, fehér selyem szalagján e felirattal: „Iskolánk szeretett Alapitójának! — Hálás védenczeitől." Az az apáczák koszorujának fekete selyem szalagján e felirat volt olvasható: „Halálból a nemes lelkü Alapitónak!" A kis czelli ipartestület kossorujának gyász szalagja e feliratot viselte: „Felejthetetlen apátunknak." Koszorut helyeztek még a ravatalra: Kis Czell város, az elemi fiuiskola, a „Férfi-Dalkör", a „Polgári Olvasókör" stb.

A temetésre pénteken az esti gyors vonattal Kis-Czellbe érkezett Fehér Ipoly pannonhalmi főapát kiséretével.

Tegnap délelőtt 9 órakor a temetést megelőző engesztelő szentmise-áldozatot vas vármegye képviseletében Reiszig Ede főispán, Károlyi Antal alispán, Kis-Czell város elöjárósága, az összes helyi hivatalok és egyesületek képviselői a vidék katholikus papsága, nagy számu intelligenciája élén rendkivüli nagyszámu közönség hallgatott végig.

A requiem engesztelő gyászimái elhangzása után következett a gyász szertartás, melyet Fehér Ipoly főapát fényes segédlettel pontifikált. Azután a rendkivüli nagy számu résztvevő elkisérte utolsó u jára elhunyt jóltevőjét. Legyen áldva örökké emléke!

— **Egyleti élet.** A kis czelli „Férfi Dalkör" mult szombaton tartott választmanyi ülésén elhatározta, hogy a dalkör részére a darabok könnyebb betanulása végett fuzharmoniumot szerez be s hogy e czélból tanczmulatságot rendez. A tanczvigalmi meghivót mar szétküldötte a rendezőség s azt lapunk más helyén közöljük. Hisszük, hogy a közönség a „Férfi-Dalkor" első balját tömeges megjelenésével pártfogolni fogja és anyagi ag hozzájarul a fuzharmonium beszerzésének megkönnyitesehez.

— »Téli dig sáros a czizmám.« Ezt a régi, de mindig uj-nótat fujhatja most a közönség Kis Czellben a beállott gyenge időjárás miatt. A hó elolvadt teljesen s hozzá még eső esett, mely borzasztó módon megszaporitotta az utcza sarát. Bizony majdnem térdig járunk a sarban. A járdakon valahogyan csak ellehet menni száraz lábbal, de még azon sem mindenütt. Az utczai átjárók borzasztó rossz állapotban vannak, ahol vannak, de számtalan utczában az sincs, igy a járás kelés csupa sárban történik. Nagyon is itt volna az ideje már, ha a nemes magisztrátus elrendelné az utczai átjárók kijavitását és ott ahol nincs, ujak csinálását és valami uton-módon szabályoznak a viz lefolyását. Szóval az utczák alapos javitást igényelnek, tehát nem fog ártani egy cseppet sem, ha a városházánál efelett egy kissé gondolkodnak és ami a fő, — mielőbb a cselekvés terére lépnek.

— **Tánczmulatság.** »Meghivó. A kis czelli „Férfi-Dalkör" 1900. évi február hó 17-én Kis-Czellben a „Korona"-vendéglő nagytermében hangszer beszerzés czéljából zártkörü tánczmulatságot rendez, melyre kivül czimzett urat (és b. családjat) tisztelettel meghivja az egylet nevében Zathureczky Géza egyleti elnök. Horváth János rendezőségi elnök. — Belépődij: Személyjegy 2 kor. családjegy 3 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A mulatság kezdete este 8 órakor.«

— **A vb. kis czelli takarékpénztár** házát e héten tartott árverésen 25 000 frtért Remete Dénes gróf Erdődy uradalmainak jószágfelügyelője, a birtokot 66 000 frtort Rosenberg M. Miksa kapuvári lakos vette meg.

egylet ma vásárnap saját pénztára javára tánczmulatságot rendez az ottani nagyvendéglőben.

— **Hölgyek figyelmébe** A farsangi idényre legfinomabb »Ibolya«, »Ilang-ilang« és „Reseda" illatszer, valamint báli cstélyre finom hölgypor, mely az arcznak nem artalmas, bali diszfesuk nagy választékban kapható: **Gáspár Kálmán** borbély és fodrász illatszer raktárában.

— **Szénhiány.** Az osztrák szénbányákban a mult hetekben kitört bányász-sztrájk városunkban is érezhető. A szénkereskedők nagynehezen birnak csak szenet kapni a bányákban s igy városunkban a mult héten nem volt szén kapható. Ajánljuk szénkereskedőink figyelmébe a magyar kőszénbányákat, például a tatai és a salgótarjáni kőszén mindenkor megallja a helyét a külföldi szénnel. Kereskedőinktől függ csak, hogy a közönségnél bevezessék. A tatai és salgótarjáni szénnek még az a nagy előnye is megvan, hogy elcsóbb a külföldi szénnél és ép oly jó. Ne tessék mindent külföldről importálni, hisz van magyar portéka is, tessék azt fejleszteni és támagatni.

— **Pórul járt vándor.** A közelmult napokban egy vándor utas járt Kis-Czellben ki irtózatos gyomorgörcsökről panaszkodott s az utczasarkokon össze zsugorodva nyögött. Többen kérdezősködtek a vandor utastól, miként kapta a bajt, mire a vandor savanyu arczot vágva nyögte ki: hogy a bobai vasuti vendéglős borából ivott meg három deczit és baját attól kapta. Lehet, hogy a vándor igazat beszélt.

— **A ragadós száj- és körömfájás** megszünése nálunk, ugy látszik, nemsokára bekövetkezik A földmivelésügyi miniszterium értesitése szerint ugyanis hazánkban jelenleg csak 7 község 11 udvarában van e járvány, mig ugyanezzel a betegséggel Ausztriában 478 község 5178 udvara van fertőzve. Tekintettel arra, hogy a betegség terjedésének korlátozása az állatforgalomnak akadálytalan lebonyolitása szempontjából igen kivánatos, a gazdaközönség figyelmét felhivni arra, hogy a ragadós szá- j és körömfájás elhurczolása ellen fenálló intézkedések betartására a maga részéről is kelő figyelmet forditson.

— **Az árunyilatkozatuk reformja.** Az eddig szokásban volt árunyilatkozatokat forgalmon kivül helyezték. A közönség jövőben az értesitővel együtt veszi az árunyilatkozatot, a melyet a aláiráskor 10 filléres postabélyeggel lát el. A feladáshoz szükséges árunyilatkozatok ezentul minden tőzsdében kaphatók.

— **Meghivó a kis-czelli ifjuság 1900. é. febr. hó 10-én a „Korona" szálloda disztermében a kis-czelli „Erzsébet Nőegylet" javára tartandó hangversenynyel egybekötött tánczestélyre.** A hangverseny műsora: 1. „Magyar ábránd", Székely Vilmától: zongorán előadja Weiner Józsefné urhölgy. 2. „Kaszinóbál Pécsalván", magánjelenet előadja Deutsen Berta k. a. 3. „A fogoly lengyel", Csengery Gusztávtól: szavalja Tóth Gyula ur. 4. „A Hypnotizmus", párjelenet: előadják Scheiber Kata k. a. és Katona Fülöp ur. 5. „Rachel siralma", melodráma, Kapi Gyulától: előadja Korai Arnold ur, zongorán kiséri Weiner Józsefné urhölgy. 6 „Szeretem a nőket", magánjelent: „előadják Berger Antal ur. 7. „A holló", Poe Edgardtól: szavalja Krausz Mihály ur. 8. Opera részlet „Normából"; énekli Blau Henrik ur, zongorán kiséri Weiner Józsefné urhölgy. Belépti dij: Személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona. Felülfizetések a jótékonyczélra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete este 8 órakor Jegyek előre válthatók: Bettler Pál, Német Márkus és Löwenstein [illegible] üzletében.

— **Vármegyei pótadó** Dr. Károlyi Antal alispán f. é. 1440. sz. a. a következő értesitést küldte ki: A vármegyei tisztifizetések rendezések ügyében a tek. Törvényhatósági Bizottság 42382/99. számu határozatával kiküldött albizottság a tisztifizetések emelése czéljából egy százalékos vármegyei pótadó kivetését inditványozta, mely az 1883. XV. t. cz. 9. §-a értelmében az összes állami egyenes adókra, nevezetesen: földadó, házadó, keresetadó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, bányaadó, tőkekamat- és járadékadó után vettetik ki. Ezen ügy a folyó évi február só 5-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyülésnek tárgysorozatába, mint annak első tárgya, fog fölvétetni. Miről a hivatkozott törvény 10 §-a értelmében van szerencsém a törvényhatósági bizottság összes tagjait tisztelettel értesiteni — Szombathely, 1900. január 12-én.

— **Nélkülíthetetlen házigyógyszer a Psorvétisztitó labdacsok** [illegible] sabban és biztosabban hatnak. A leghiresebb orvosok is ajánlják a nehéz emésztés, gyomorbaj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségeknél. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacsokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuknak bizonyultak. 1 tekercs mely 6 doboz á 15 labdacs 1 05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1 25. frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3 35 frtért küld bármentve Psorhofer J. gyógyszertára, Bécs I. Singerstrasse 15

— **Olcsó** nyomdai munkákat készit izléses, csinos kivitelben hirlapunk könyvnyomdája. Tessék egy próbarendelvényt eszközölni.

— **Beszédfogyatékosak,** dadogók, hebegők stb. gyógykezel az e szakmára jelesen képesitett Kemény Simon jánosházai tanitó.

— **Miért sir a hegedű?** A czigányprimás éppen egy bús magyar nótát játszik, még pedig olyan érzéssel, hogy a hallgatók egészen elérzékenyülnek. Csak egy flegmatikus uri emberre nem hat a nóta és közönyösen olvassa az ujságot. A szomszédja odaszól neki:

— Hogy tud ilyenkor olvasni, mikor ugy sir a hegedű.

— Hát már hegyne sirna, — felel a flegmatikus ur, — mikor a nyakát fojogatják, hasát meg fűrészelik!

— **Birósági végrehajtók kongresszusa.** A birósági végrehajtók folyó évi febr. hó 2-án országos kongresszust tartanak Budapesten, melyen vármegyénkből Szabó István szentgotthardi, Laky Zsigmónd szombathelyi és Babos Kálmán körmendi kir. bir. végrehajtók fognak részt venni.

Pofozás veszélye. Ez a durva büntetésmód még nagyon sok helyen szokásos. Figyelmeztetjük azokat a hirtelenharagu szülőket, a kik első felháborodásukon nem igen tudnak uralkodni, gondoljanak arra a helyrehozhatatlan szerencsétlenségre, a melynek egy pofon a következménye lehet. Az igy büntetett gyermek örökre megsüketülhet. A dobhartya ugyanis egy két fillér nagyságu, papiros vékonyságu bőrecske, mely az erős ütéstől könnyen bereped-het és könnyen megfosztja a hallástól a szegény embereket.

— **Bérletre kerestetik** Kemenesalja vidékén jóminőségu földbirtok 6—700 hold nagyságban. Ajánlatok „Bérlet" czimen a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy 17 soros teljesen uj „Hun-[illegible] [illegible] helm Ferencz Inkaton-mesternél K.-[illegible]

Szinházat.

Előleges szinházi jelentés.

Van szerencsém mély tisztelettel értesiteni [illegible] czell város és vidéke n. é. mű pártoló közönségét, miszerint jól szervezett dráma, vigjáték-, népszinti- és operette-szintársulatommal, saját zenekarommal f. évi február hó első napjaiban a városba megérkeztem, a előadásaim sorozatát szerdán február hó 7-én a »Korona« vendéglő [illegible]en megkezdem.

Társulatom névsora a következő:

Ügyvezetőség: Halmay Imre, szinigazgató, művezető, rendező. Miklóssy Gyula, szinházi titkár. Torday Károly, ügyelő és könyvtáros. Kovács Berta, pénztárosnő. Kozla Vincze díszmester. Tantossy Ferencz, szinházi ruhatári szabó. Csonfelelős szinlaposztó, két segéddel.

Szereplő személyzet: Nők: Halmayné Emma, operettę- és népszinmű énekesnő. Kovy Juliska, operette- és népszinmű énekesnő. Torday Bélané, operette- és népszinmű énekesnő. Tuboly Klementin, dramai és vigjatéki zzende, hősnő. Kovy Kornélia, naiva és soubrette. P. Nagy Linda, dramai és vigjátéki anya. Szepessy Paula, társalgási. Farkas Janka, Kádas Mariska. Ujváry Rózsi, T. Bauer Mari, Szigeti Mari karénekesnők és segédszinésznők.

Férfiak. Halmay Imre, drama-, jellem- és társalgasi. Sárkozy Alajos, népszinmű és operette bariton. Torday Béla, operette tenorista. Szabó Ferencz, lyrai és hősszerelmes. Gabanyi László, bűvivant. Tisztay Miksa, komikus, operette-tenór-buffo. Nágy Gyula operette-bass-buffo, komikus. Torday Károly, Palotay Gyula, Erőss József, Kiss Sándor, Parlagi György karénekesek és segedszinészek.

Műsor:

Operettek: Gésák, Görög rabszolga, Sulamith, Dunanan apó, Varázsgyűrű, Talmi herczegnő. Enekes szinművek: Kuruczfurfang, Gyerekasszony, az édes, Gyimesi vadvirág, Kukta kisasszony, Diplomas kisasszonyok. Szinművek és vigjátékok: Gyurkovics leányok, Mozgó fényképek, Aranykakas, Teknősbéka, Coulisset ur, Himfy dalai, Nőszabó, A hűtlen.

Bérlet-hirdetés. 12 előadásra bérlet nyittatik a következő feltételek mellett: Körszék (oldalt és az első két sor) 10 frt. — Körszék (3. 4 és 5-ik sor) 8 frt. — Zártszék 5 frt. A bérlet előlegesen eszközlésével Miklóssy Gyula szinházi titkár van megbiva.

Halmay Imre igazgató.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899. okt. 1-től

Bpest k. p. Győr—Fehring—Gráczi vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czelből:

Személyv. regg.	4 32 p.	Gyorsv. este	6.02 p.
„ d. u	1 54 „	Vegyesv. „	8 49 „

Győr—Budapest felé.

Indul: Kis-Czelből:

Vegyesv. regg.	4 36 p.	Személyv. d. u.	2 15 p.
Gyorsv. d. e.	10.01 „	„ este	12 24 „

Kis-Czell—Papa

(Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul személyvonat este . . . . . 6·40 p

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedd es és péntekes közlekedik.)

Indul: Kis-Czellből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	6 15 p.	Vegyesv. d. u.	5 46 p.

Kis-Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czellből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg	4 50 p	Személyv. d. e.	9·02 p.
„ d. u	2 05 „	Vegyesv. d. u.	12·55 „
Személyv. este	6.10 „		

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czellből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	4·29 p.	Személyv. d. u.	1·14 p
Személyv. d. u	2·20 „	Vegyesv. d. u.	5·41 „

Kis-Czell—Pandorf.

Indul: Kis-Czeb ól:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Személyv. regg.	5 15 p.	Személyv. d. e.	9·45 p.
Vegyesv. d. u.	2·21 „	Vegyesv. este	8·30 „

„Kis-Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern teknika minden kellékével felszerelt nagyszabá a nyomdánk [illegible] nyomtatványok pontos es díszes kiállitását, u. m.

könyveket, netilapokat, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat.

Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat díszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidék" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76, Géfin-féle ház.

Értesités.

Alulirott van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint az eddig fennálló

koporsó-raktáramat

özvegy Pálfi Ferenczné vásártér utczai házába helyeztem át, melyben mindennemü ércz- és fakoporsót rakt[illegible]

Azonkivül elvállalok a legnagyobb diszpompával ravatalok felállitását, ugyszintén mindennemü

épület- és butormunkák

elkészitését a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Szalay Gyula,

asztalos.

1899. Nyom. »Vörösmarty«-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat Gyorssajtóján Devecserben.